

A szexuális visszaélések elleni fellépés lehetőségei az ELTE-n

Hol a határ? 2.

Kiss Valéria, 2020. nov. 12.

Áttekintés

- fogalmak
- a probléma feltérképezése: kutatási eredmények
- jogi keretek: zaklatás és szexuális visszaélések
- fórumrendszer

Fogalmak

Szexizmus és nemi diszkrimináció

- viccek mesélése, amelyekben a humor forrása valaki neme
- sértő vagy lekezelő szóval utalt emberekre vagy egy csoportra a nemük miatt
- nemi alapon megkérdőjezte egyes személyek szakmai alkalmasságát, hozzáértését vagy tanulmányi képességeit
- általánosságban ellenségesen vagy lenézően nyilvánult meg valakivel szemben a neme miatt
- a neme miatt figyelmen kívül hagyta vagy látványosan nem vette komolyan diák hozzászólását egy beszélgetésben vagy vitában (órán vagy órán kívül)
- kifigurázta vagy gúny tárgyává tette a nemek közti egyenlőség témáját
- kivételezett az órán a lányokkal vagy fiúkkal
- jobb vagy rosszabb jegyet adott a vizsgán hallgatóknak csak a nemük miatt

Szexuális visszaélés és nem kívánt közeledés

- bizonyos jellegű előnyöket vagy pozitív elbírálást helyezett kilátásba szexuális ellenszolgáltatás fejében
- a másik fél számára kellemetlen, szexuális töltetű megjegyzéseket tett a másik testére, valamely testrészére, külsejére vonatkozóan
- nyíltan szexuális témájú, a másik fél számára kellemetlen, zavarba ejtő beszélgetést kezdeményezett
- a másik fél számára kellemetlen módon kezdeményezett szexuális közeledést szóban és/vagy egyéb módon
- engedély nélkül, szándékosan és szexuális szándékkal megérintette, megfogta vagy tapogatta egy másik személy valamely testrészét

Szexuális zaklatás

- szexuálisan nyílt vagy kétértelmű megjegyzést tett vagy viccelődött veled kapcsolatban
- szexuális szándékkal hozzád ért, tapogatott, hozzád dörgölőzött
- akaratod ellenére mutogatta neked a nemi szervét
- akaratod ellenére nyílt szexuális tartalmú képet, fotót, SMS-üzenetet vagy e-mailt küldött neked
- akaratod ellenére arra vett rá, hogy pornografikus dolgokat nézzetek

Szexuális erőszak

- fizikai kényszert alkalmazva vagy más módon bántva megkísérelt szexuális (orális, anális vagy vaginális) vagy bármilyen más szexuális jellegű együttlétre kényszeríteni
- fizikai kényszert alkalmazva vagy más módon bántva szexuális (orális, anális vagy vaginális) vagy bármilyen más szexuális együttlétre kényszerített
- akaratod ellenére vagy a beleegyezésed nélkül szexuális tevékenységbe vont bele
- a beleegyezésedre képtelen állapotodat kihasználva szexuális tevékenységbe vont bele
- úgy vont bele szexuális tevékenységbe, hogy féltél visszautasítani

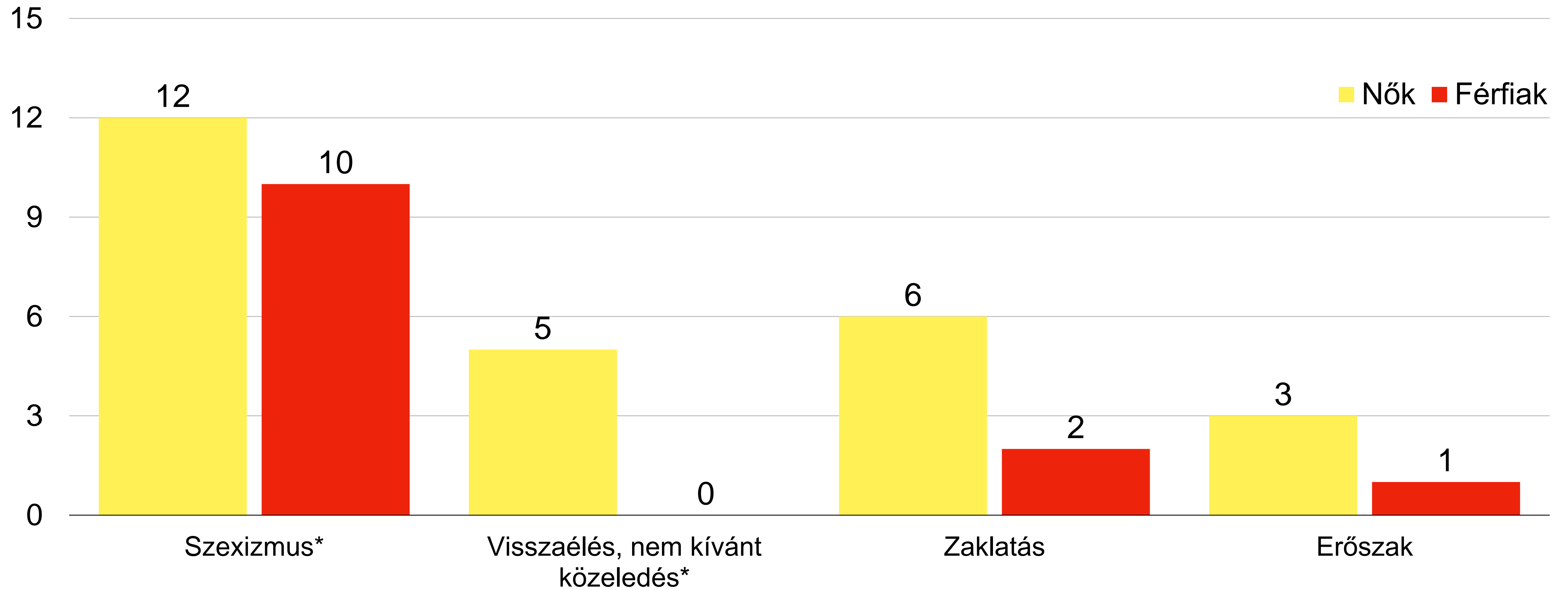
Kutatási eredmények

ELTE kutatás

Nemek közötti egyenlőtlenségek különböző formáival kapcsolatos attitűdök és tapasztalatok 2015-2016

- gólyatábori erőszak botrány
- kutatás:
https://moodle.elte.hu/pluginfile.php/1004575/mod_resource/content/0/ELTE-kutatas_kutatasi%20eredmenyek.pdf

Kutatási eredmények

* *oktató részéről*

Jogi keretek

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 10. § (zaklatás)
 - a panaszos szubjektív megítélése a döntő (elvileg)
 - tartós, hierachikus viszony
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 196. § (szexuális kényszerítés), 197. § (szexuális erőszak)
- ELTE Etikai Kódex 4. pont (emberi méltóság és egyenlő bánásmód követelményének tiszteletben tartása), 11. pont (hatalommal való visszaélés)

Fórumrendszer

- az egyetemen belül:
 - **etikai bizottságok** (kari és központi), másodfokon az Egyetemi Etikai Testület jár el
 - **intézményi ombudsman** (2019 szeptembere óta)
 - proaktív: átfogó vizsgálatok
 - panaszmechanizmus: változatos ügyek
- az egyetemen kívüli fórumok:
 - **Egyenlő Bánásmód Hatóság**
 - ombudsman
 - bíróság